

ÎN CHEIERE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,

judecător

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Moraru Natalia și Moraru Ghenadie prin intermediul reprezentantului, avocatul Bevziuc Rodica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Moraru Natalia și Moraru Ghenadie împotriva lui Botnari Sergiu și Botnari Angela privind repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Moraru Natalia și Moraru Ghenadie, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016 și în partea casată s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 31 martie 2016, Moraru Natalia și Moraru Ghenadie s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Botnari Sergiu și Botnari Angela privind repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanții au indicat că, la 01.04.2013 în fața casei situate în mun. xxxxx, or. xxxxx, str. xxxxx x, care le aparține cu drept de proprietate, feciorul minor xxxxx xxx, a fost atacat de câinele pârâților, iar ca urmare copilul a primit leziuni corporale, care ulterior au fost confirmate prin Raportul de constatare medico-legală nr.800/D din 08.04.2013.

Menționează reclamanții că, feciorul xxxxx xxx a fost internat în Instituția medico-sanitară publică SCMC „V. Ignatenco” din 01.04.2013 până la 08.04.2013, cu diagnosticul plaga prin mușcătura de câine în regiunea coapsei pe stânga cu defect de țesut cutanat.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 02040287 din 08.04.2013 pârâta Botnaru Angela a fost recunoscută vinovată în comiterea

contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 50 u.c, procesul-verbal nefiind contestat.

Astfel, copilul xxxxx xxx fiind internat la Spitalul clinic municipal de copii „V. Ignatenco”, a avut de suportat un șir de proceduri, inclusiv intervenție chirurgicală cu transplantarea țesuturilor cutanate, necesitând de un șir de medicamente și îngrijiri medicale.

Indică că, nici la moment copilul nu este pe deplin sănătos, nu poate merge normal, rănilor produse trec foarte greu și nu se cicatrizează, ceea ce atrage după sine necesitatea prezentării regulate la medic pentru prelungirea tratamentului. Perioada de reabilitare totală a durat aproximativ 12-15 luni, iar până la moment tratamentul a costat 3 000 lei.

Incidentul dat are urmări grave psihologice și morale atât asupra feciorului, cât și asupra lor, copilul până în prezent având dereglări psiho-fiziologice, din care motiv sunt nevoiți de a vizita medicul specialist pentru a administra un tratament corespunzător.

De asemenea indică reclamantii că și Moraru Natalia a suportat un stres enorm, fiind cea care a scos copilul din dinții câinelui, la acel moment fiind în termen de 8 luni de sarcină, fapt pentru care a fost nevoită să viziteze medicul pentru a urma un curs de tratament și a primi îngrijiri speciale.

Reclamantii menționează că, la 16.03.2015 de către inspectorul principal din cadrul DMSA Chișinău a fost efectuat un control la fața locului cu întocmirea prescripției pe numele pârâtului Botnari Sergiu, care a fost familiarizat cu regulile de întreținere a pisicilor și câinilor pe teritoriul mun. Chișinău, însă aceste norme nu se respectă, câinele prezentând în continuare un pericol pentru ei.

Au mai indicat că, în urma consultării de către medicul specialist, la copilul minor xxxxx xxx s-a constatat necesitatea unor intervenții chirurgicale în instituție specializată în vederea diminuării durerilor fizice, costul unei intervenții constituind 9 900 lei, iar pentru două 19 800 lei.

În urma cauzării leziunilor corporale, minorul xxxxx xxx nu a mai putut frecventa secția sportivă de luptă în Clubul Sportiv „Speranța” unde avea succese și perspective.

Consideră reclamantii că, pârâții au dat dovadă de un comportament antimoral, eschivându-se de la răspundere prin declararea unor împrejurări care s-au dovedit a fi mincinoase.

Solicită, încasarea din contul pârâților cu titlu de compensare a prejudiciului moral suma de 100 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reclamantii și-au concretizat cerințele solicitând introducerea în proces a minorului xxxxx xxx; încasarea din contul pârâților în beneficiul minorului xxxxx xxx a sumei de 24 300 lei pentru repararea prejudiciului cauzat prin vătămarea

integrității corporale; încasarea din contul pârâților în beneficiul reclamantilor a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, dintre care 50000 lei pentru minorul xxxxx xxx, 25 000 lei pentru Moraru Natalia și 25 000 lei pentru Moraru Ghenadie, precum și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016 pretențiile înaintate de xxxxx xxx prin intermediul reprezentanților legali Moraru Natalia și Moraru Ghenadie împotriva lui Botnari Sergiu și Botnari Angela cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin vătămarea integrității corporale în mărime de 24300 lei și a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, au fost respinse ca fiind înaintate cu omiterea termenului de prescripție extinctivă. Pretențiile înaintate de Moraru Natalia și Moraru Ghenadie privind repararea prejudiciului moral, s-au admis parțial, fiind încasat de la Botnari Angela în beneficiul lui Moraru Natalia și Moraru Ghenadie prejudiciul moral în sumă de 5000 lei pentru fiecare și cheltuielile de judecată legate de plata taxei de stat în sumă de 200 lei și pentru asistența juridică în sumă de 3000 lei. În rest, cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Nefiind de cord cu hotărârea primei instanțe, Moraru Natalia și Moraru Ghenadie au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2017 s-a admis apelul declarat de Moraru Natalia și Moraru Ghenadie, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016 în partea respingerii cerințelor privind încasarea prejudiciului material și moral, și în această parte s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a încasat în mod solidar de la Botnari Angela și Botnari Sergiu în beneficiul lui xxxxx xxx prejudiciul material în mărime de 24300 lei și prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei, cu menținerea în rest a hotărârii contestate.

La 12 aprilie 2017, cu respectarea termenului prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă, Moraru Natalia și Moraru Ghenadie prin intermediul reprezentantului, avocatul Bevziuc Rodica au declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cerințelor înaintate.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile contestate, considerându-le neîntemeiate și ilegale în partea contestată, prin faptul că au fost emise cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Susțin recurenții că, instanțele de judecată urmau să țină cont de faptul că prejudiciul moral nu poate fi supus aceluiași regim probator ca și cel material, fiind supus prezumției simple a judecătorului, dedus din cauzalitate, prin evaluarea datelor personale ale celui care aspiră la remedierea situației.

Afirmă că instanțele de judecată au dat o apreciere necorespunzătoare circumstanțelor pricinii, ignorând suferințele morale provocate minorului și părinților acestuia atacat de câine, care au suportat și suportă până în prezent toate cheltuielile materiale necesare minorului, precum și susținere morală și psihologică.

La fel, consideră că, au fost interpretate eronat și normele legale ce țin de încasarea cheltuielilor de judecată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Moraru Natalia și Moraru Ghenadie prin intermediul reprezentantului, avocatul Bevziuc Rodica, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Moraru Natalia și Moraru Ghenadie , este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că

cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate de către recurenți în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016*), însă în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Moraru Natalia și Moraru Ghenadie, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Moraru Natalia și Moraru Ghenadie prin intermediul reprezentantului, avocatul Bevziuc Rodica, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari